

які незмінно є глядачами, а то й учасниками, щиро вдячні гім назії за те, що вона так трепетно плекає душі їхніх дітей.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ В ГРУПАХ СПІВПРАЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Учитель Якушев І.Ю., Конотопська гімназія

У зв'язку з розширенням економічних, наукових, культурних та інших контактів із зарубіжними країнами вчителі іноземних мов України перебувають у пошуках нових методик викладання, які б дозволили значно підвищити рівень знань учнів. Нові соціально-політичні умови поступово готують підґрунтя для поступового переходу наших шкіл від духу суперництва до співробітництва, від заохочення індивідуалізму до взаємозалежної роботи в колективі, від простого накопичення знань до успішного їх застосування.

Методику груп співробітництва утворюють філософія і педагогіка співпраці, а також велика кількість педагогічних технік, які забезпечують організацію співпраці між учнями на базі матеріалу, що вивчається.

До технологій, які активно використовуються, належать: формування груп співпраці (з урахуванням спеціальних завдань і вправ на створення в групах атмосфери довіри й підтримки); спеціальні вправи на засвоєння учнями типових ролей, навичок комунікації та вміння працювати в групі; виконання учнями спеціально призначених їм ролей у групі; виконання групою спеціально вибраних для неї задач; взаємні консультації учнів, які працюють у різних групах; спеціальні методи оцінки, заохочування й нагороди окремих учнів, груп і класу в цілому.

Усі техніки можуть використовуватися разом чи окремо в залежності від мети й конкретних умов того чи іншого заняття.

Принцип номер один - позитивна взаємозалежність. Співробітництво неможливе без практичної основи. Якщо не будуть створені умови, за яких загальний результат виявиться недосяжним без внеску кожного члена групи, то і принцип взаємозалежності не буде виконаним.

Я використовую декілька видів взаємозалежності.

Взаємозалежність за результатами, коли в усіх є спільна мета - підготувати звіт. Наприклад, як продовження теми "Медицина", я

ставлю завдання перед групами співробітництва: розробити новий препарат, котрий міг би вилікувати більшу кількість хвороб. У залежності від успіху передбачається оцінка роботи групи з урахуванням внеску кожного учня.

Взаємодія за завданням передбачає таку постановку проблеми, що виконати її неможливо без зусиль кожного учня групи. Хорошим прикладом правильного використання цього позитивного взаємозв'язку може послужити такий фрагмент уроку під назвою "Strip story".

Учитель розбиває теми на дві групи й кожному учню дає клаптик паперу з одним реченням. Завдання кожного учня полягає в тому, щоб показати своє речення членам групи і завчити його протягом однієї-двох хвилин. Зібравши папірці із записами, учитель пояснює, що всі ці речення складають історію, якщо їх розставити правильним чином. Очевидно, що при такій постановці завдання, успіх групи неможливий без внеску кожного з учасників групи.

Для рольового взаємозв'язку краще за все завчасно розподілити необхідні для роботи цілі: "капітан" - керує всім процесом і спрямовує його в потрібне русло, "підбадьорювач" - надихає й підтримує нову, навіть, здавалося б, незначну ідею, висловлену будь-яким членом групи, в такий спосіб, встановлюючи атмосферу довіри і взаєморозуміння в групі, "секретар" - занотовує всі ідеї й пропозиції на папері, допомагає складати план, "контролер" - стежить за часом, попереджає групу про необхідність посилити темп роботи й докласти всіх зусиль і змій для виконання завдання у визначений термін. Кожен із учнів групи може виконати за бажанням учителя роль доповідача, майже найвідповідальнішу роль, тому що саме доповідач представляє й захищає інтереси групи на рівні класу.

Принцип номер два - це індивідуальний контроль і оцінка. Це один з основних принципів груп співробітництва, який вигідно відрізняє його від "бригадного методу" і дає оцінку кожному, виходячи тільки із загального групового результату.

З виховної точки зору заслуговують особливу увагу норми поведінки учнів групи.

Групова відповідальність передбачає, що всі групи відповідають за розв'язання завдань, усі вони налаштовані на взаємодопомогу, - допомагають один одному і вчителю.

Останнім принципом організації праці в групах співробітництва є рефлексія, тобто систематичний аналіз процесу та результатів праці членами групи співробітництва. Це один із

найважливіших принципів, який справді розвиває навички самоаналізу й аналізу.

Після цього кожній групі потрібно дати декілька хвилин для обговорення їх праці, для пошуку більш ефективних шляхів для досягнення бажаного результату. З усього сказаного можна зробити висновок, що не можна жаліти часу на проведення аналізу роботи групи, підведення підсумків того, що вийшло й над чим треба буде працювати. Розподіл учнів за різномірними групами-задача вчителя.

Наш спільний досвід використання методики груп співробітництва показав, що учні отримують більше можливостей застосувати свої знання й уміння продуктивно та різнопланово.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНО ЕКОЛОГО- ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Вчитель Білецька Т.А., Конотопська ЗОШ №5

Для формування випускника, який досконало володіє життєвими компетентностями, на практиці реалізується компетентісно орієнтований підхід у викладанні хімії. Організовується навчально-виховний процес таким чином, що відбувається набуття особистістю певної суми знань і досвіду, які дозволяють їй робити висновки, переконливо висловлювати власні думки, діяти адекватним чином у різних ситуаціях.

Однією з проблем сучасної школи є відчуження учня від навчально-виховного процесу. Це призводить до послаблення внутрішньої мотивації, розвитку негативних явищ, пов'язаних з небажанням учитися. Під час викладання хімії в 7-11 класах вчителем використовується відповідно до вікових особливостей дітей різноманітні методи й форми компетентісного підходу, а саме:

- інформаційно-рецептивні методи: лекція, розповідь, бесіда, конференція та ін;
- репродуктивні методи: семінари, вправи, розв'язування задач, практичні роботи, лабораторні роботи, суспільний огляд знань;
- методи проблемного навчання: уроки постановки проблем та їх розв'язання, проблемні ситуації, експериментальні задачі;
- методи програмування: алгоритми, тести, диктанти; творчі методи: захист рефератів, складання хімічних казок, складання